

POSTANOWIENIE

26 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 26 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa B.C.
przeciwko B. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej B.C.
od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu
z 4 kwietnia 2022 r., X Ga 194/22,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) oddala wniosek B. spółki akcyjnej
w W. o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 kwietnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie z powództwa B.C. przeciwko B. spółce akcyjnej w W. o zapłatę, na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Poznań Stare Miasto w Poznaniu z 2 listopada 2021 r., zmienił zaskarżony wyrok w pkt. I i III w ten sposób, że oddalił powództwo oraz rozstrzygnął o kosztach procesu, a ponadto orzekł o kosztach procesu w instancji odwoławczej.

Skargę kasacyjną na powyższy wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 75 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 17 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że w sprawie występuje

konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego, mającego istotne znaczenie dla praktyki stosowania prawa, tj. jak w świetle treści art. 361 § 2 k.c. powinny być ustalane utracone korzyści, czy dochodząc kwoty utraconych korzyści powód powinien przedstawić dochody jakie uzyskiwał po pokryciu koniecznych stałych kosztów funkcjonowania działalności powoda, czy powód powinien brać pod uwagę jedynie koszty jakie powinien ponieść w związku z realizacją tej konkretnej umowy współpracy z pozwanym oraz w jaki sposób powinien to przedstawić świadcząc usługi dla różnych podmiotów.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Na etapie rozpoznania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (tzw. przedsądu) Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie dokonując oceny podstaw kasacyjnych ani ich uzasadnienia.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w Kodeksie postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Postępowanie kasacyjne przed Sądem Najwyższym nie stanowi postępowania instancyjnego w sprawie.

Niniejszy etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione. Stworzenie mechanizmu kontroli w ramach tzw. przedsądu umożliwiać ma stronie wnoszącej skargę kasacyjną przekonanie Sądu Najwyższego o istnieniu przesłanek, na których opiera się wstępne badanie skargi kasacyjnej pod kątem dopuszczenia jej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., II CSK 65/06). Bez tej argumentacji skarga kasacyjna byłaby środkiem odwoławczym niezupełnym, a selekcja wnoszonych kasacji, dokonywana przez Sąd Najwyższy w ramach przedsądu nazbyt dowolna (postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 kwietnia 2006 r., II CSK 65/06; z 22 lutego 2007 r., II UZ 47/06, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 118).

Sąd Najwyższy nie zastępuje strony skarżącej i nie jest jego rolą poszukiwanie *ex officio* argumentów przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 lutego 2007 r., I UZ 47/06). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi jej element samodzielny (wyodrębniony) i nie może być utożsamiany z innymi wymaganiami skargi kasacyjnej, w tym jej podstawami i ich uzasadnieniem (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z 10 marca 2016 r., II CSK 10/16; z 8 stycznia 2019 r., IV CSK 243/18; z 11 maja 2022 r., I CSK 1468/22). Nie jest rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w treści uzasadnienia skargi, a zwłaszcza podstaw kasacyjnych, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; z 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17; z 10 maja 2018 r., I CSK 800/17).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie

Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Nieodzowne jest ponadto wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wypowiedzią a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne nie czyni zadość tym wymaganiom. Skarżący nie przedstawił wywodu wskazującego na istnienie związku ewentualnych odpowiedzi na przedstawione pytanie z rozstrzygnięciem sprawy. Skarżący nie wykazał, że zaoferowane zagadnienie jest istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, zaś ich wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi jedynie próbę narzucenia własnej oceny prawnej polemicznej do oceny przyjętej przez Sąd *meriti*.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Pełnomocnik pozwanej w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie sformułował wniosku o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania i nie odniósł się w żadnym stopniu do przesłanek przedsądu (art. 398⁹ k.p.c.). W odpowiedzi na skargę wniósł jedynie o oddalenie skargi i w związku z tym wnioskiem domagał się zasądzenia kosztów postępowania kasacyjnego. Wnioski te aktualizują się jednak jedynie w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania i jej merytorycznego rozpoznania. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy oddalił wniosek o zasądzenie kosztów postępowania.

(ŁW)

[a]